

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 popołudniu z wyjątkiem dni poświęconych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biura Redakcji i Administracji ul. Karmelicka 1.2 (Gmach Województwa). — Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21-18. — Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11-12.

Prenumerata		zamiejscowa	
miejscowa			
miesięcznie bez dostawy	4.80	miesięcznie z przesyłką pocztową	5.30
miesięcznie z dostawą do domu	5.30		
Za granicą 7.00 Zł.			

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 70 m/m.) nadesłane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 Zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 23 marca 1928.

Niemcy a ustawa o naszym pasie granicznym.

Rozporządzenie o pasie granicznym, będące właściwie tylko nowelizacją grudniowego rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o granicach Państwa i osiedlaniu się w pasie granicznym, wywołało silne wzburzenie w prasie niemieckiej.

Pobieżne chociażby zajązajomienie się z tekstem noweli z dnia 19 marca, łatwo pouczyć może, że nowela ta nie wprowadziła żadnych zasadniczych zmian, a starała się tylko usunąć pewne niedokładności redakcyjne pierwszego dekretu. Nowym momentem noweli jest jedynie rozszerzenie znanego postanowienia o tem, że cudzoziemcy mogą nabywać nieruchomości na obszarze Rzeczypospolitej tylko za zezwoleniem Rady Min.

To właśnie postanowienie nowela rozszerza na osoby prawne cudzoziemskie i osoby prawne krajowe, których zarząd jest cudzoziemski.

Główne ataki prasy niemieckiej prowadzą wielkie demokratyczne pisma: „Vossische Zeitung” i „Berliner Tageblatt”. Fakt, że Niemcy stoją w przededniu wyborów, a demokracja niemiecka chce wydrzeć szwinstom tak ważny atut wyborczy z ręki, jakim są hasła nacjonalistyczne, łatwo nam tłumaczy niezrozumiały alarm tej części prasy. Mniejszą już wrzawę robi półurzędowa „Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz”. Konstatuje ona „przryk wrażeń noweli polskiej” i stwierdza, że marcowa nowela nie spełniła nadziei niemieckich co do korekty dekretu grudniowego, który „ukształtował los Niemców w strefie granicznej niepomysłnie, a ponadto był całkowicie sprzeczny z postanowieniami osiedleńczeni, ułożonymi w toku rokowań między Rządem polskim a p. Rauscherem”. Półurzędowy organ niemiecki przyznaje jednak, że nowela

marcowa polepsza po części położenie Niemców w strefie granicznej, gdyż nie wymaga od cudzoziemców, posiadających już obecnie nieruchomości w pasie granicznym, lub wykonywujących tam pewien zawód — wnoszenia de novo próśb o zatwierdzenie ich stanu posiadania.

Ustępem szczególnie atakowanym przez opinię niemiecką jest art. 12 ustawy, który brzmi: „Właściwy wojewoda może zabronić poszczególnym cudzoziemcom wykonywania w pasie granicznym pewnych czynności, jeżeliby to wykonywanie było uciążliwe z uwagi na dobro Państwa, a zwłaszcza ze względu na bezpieczeństwo lub porządek publiczny”.

Nikt chyba nie może odmówić Polsce prawa strzeżenia i chronienia własnych granic, nikt nie dopatry się nietolerancji, ani szowinizmu w tem, że Państwo nasze chce mieć prawo ewidencji i doboru osadników-cudzoziemców na 30 km. strefy granicznej, jeśli np. analogiczny pas francuski wynosi 25 km., włoski 30 km., a sowiecki 22 km. Rozporządzenie o granicach jest też bezwzględnie zgodne z naszymi zobowiązaniami międzynarodowymi. Nie jest ono także wbrew temu co sugeruje prasa niemiecka sprzeczne z nieobowiązującym polsko-niemieckim porozumieniem lipcowym. Twierdzenie, że Polska nie miała prawa wprowadzać rozporządzenia na Górnym Śląsku, jest co najmniej dziwne, gdyż ma ono charakter ogólnopństwowej ustawy, tak samo, jak wszelkie inne ustawy państwowe o charakterze administracyjnym. Konwencja genewska przewiduje zaś kontrolę międzynarodową materialnego charakteru polskich ustaw na G. Śląsku, tylko wtedy, gdy dotyczą one podziału ziemi i ustawodawstwa pracy. Niezrozumiałem jest wreszcie upatrywanie w nowym rozporządzeniu możliwości wyłączenia poszczególnych nieruchomości dla celów ochrony granic, bo przecież dawne przepisy pruskie w sprawie wyłączenia gruntów, obowiązujące dotychczas w b. zaborze pruskim, są daleko szersze i pokrywają się w zupełności z odnośnymi postanowieniami rozporządzenia o granicach państwa.

Cel wywodów niemieckich jest widoczny: nowela o pasie granicznym krzyżuje — wedle nich — interesy handlowo-gospodarcze Niemiec, uniemożliwia więc rzekomo dalsze prowadzenie rokowań o traktat handlowy z Polską.

Gdy bezstronna opinia międzynarodowa zważy, że nowela marcowa żadnych istotnych zmian nie przynosi, że niema nic wspólnego z kwestją handlowo-gospodarczą, w której to materji układy polsko-niemieckie zostały wstrzymane, że wreszcie ataki niemieckie są bezprzykładnym mieszaniną się do spraw czysto wewnętrznych Rzeczypospolitej, — to zrozumie, kto faktycznie ponosi odpowiedzialność za zerwanie rokowań warszawskich, gdyby istotnie do tego przyjąć miało.

Zwołanie Izby.

Dnia 22 marca br. Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał następujące dwa zarządzenia:

Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołaniu Sejmu.

Na podstawie art. 25 Konstytucji zwołuję Sejm na pierwsze posiedzenie do Warszawy na dzień 27 marca 1928 r. Otwarcie nastąpi w sali Sejmu w dniu 27 marca 1928 o godzinie 17-30.

Warszawa, dnia 22 marca 1928.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Ignacy Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Piłsudski.

Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołaniu Senatu.

Na podstawie art. 37 i w związku z art. 36 ustęp 2 Konstytucji zwołuję Senat na pierwsze posiedzenie do Warszawy dnia 27 marca 1928. Otwarcie nastąpi w sali Senatu 27 marca 1928 o godz. 18-30.

Warszawa, dnia 22 marca 1928.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Ignacy Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Piłsudski.

JANUSZ MEISSNER.

ESKADRA.

Powieść.

I.

Tadeusz Szylling siedział w adjutanturze przy swoim wielkiem biurku, założonym stosami papieru, rozkazów operacyjnych i map. Pisał.

Od czasu do czasu zaglądał do notatek lub szukał czegoś w maszynowych odbitkach rozkazów.

W brudnym wagonie towarowym, gdzie mieściła się adjutantura panował półmrok; tylko biurko jasno oświetlała lampa elektryczna, zwieszająca się z sufitu i ocieplona blaszanym emalowanym kloszem. Reszta wagonu tonęła w cieniu. Była godzina dwunasta w nocy i słychać było tylko szumy pióra i miarowy klekot agregatora, poruszającego prądnice elektryczną w sąsiednim wagonie. Przez okno za plecami piszącego widać było w świetle księżycy polujące tory kolejowe i rzędy czerwonych towarowych wagonów, którymi stacja była zapchana.

Szylling zapalił papierosa, odłożył na bok pióro i przesunął dłonią po zmęczonym czole. Pracował już od kilku godzin. Pisał rozkazowanie z dotychczasowej działalności eskadry. Była to praca nadprogramowa, nieoczekiwana, a co najgorsze —

Szylling nie cierpiał kancelarii, piór, agramentów i papierów, a rozkaz opracowania sprawozdania uważał za ciężką, niezastużo-

ną karę. Należało to do adjutanta. Ale adjutant, porucznik Bielski, zginął przed trzema dniami. Zginął niepotrzebnie — jak tyłu, tyłu innych — „śmiercią lotnika”.

— Pięknie brzmi — pomyślał Szylling. — Śmiercią lotnika — powtórzył. — To znaczy śmiercią, każdemu z nas przeznaczoną. Bo można przecież „poleć w boju” — to też pięknie brzmi; a jak łatwo się wymawia! Jak — „umarł śmiercią naturalną” — w cywilu.

Nie wierzył, że może sam tak czy inaczej zginąć. Pomimo wszystko nie wierzył. Czasami tylko przychodziły chwile rozgoryczenia, kiedy myślał o warunkach, w jakich trzeba było żyć i latać na froncie. Ot — choćby taki Bielski...

Może miał narzeczoną, ojca, matkę? — Zerwała mu się lotka: cóż można na to poradzić w powietrzu? Trzeba umierać, czy się chce, czy nie. Umierać niepotrzebnie, nie wykonawszy zadania, nie starłszy się z nieprzyjacielem — umierać śmiercią lotnika.

Nic w tem dziwnego: maszyny z roku 1916, bez remontu, stare niemieckie graty, ledwie trzymające się kupy.

Fatalny to był dzień dla eskadry. Lotnisko w Hrubieszowie rozmkokło od dwudniowego deszczu, mżącego bezustannie; samoloty... — nie! — niedobitki samolotów: trzy starożytne „A. E. G.”, na których żaden rozsądny pilot nie chciałby latać; z wypaczeniem skrzydłami, podartym płótnem, nasiąknięte wodą zaciekającą przez dachy namiotów... W eskadrze nie było „nozsądnych pilotów”.

Siedzieli tego dnia wszyscy razem w

wagonie oficerskim i pili herbatę. Było ich jeszcze siedmiu: trzech pilotów i czterech obserwatorów. Tyłu zostało po pięciodniowym odroczu z pod Kijowa do Hrubieszowa. Rozmawiali o tym niezrozumiałym odroczu, który trwał już prawie półtora miesiąca, zamieniając się czasem w popłoch, w ucieczkę — haniebną ucieczkę przed słabszymi nawet siłami wroga.

— Kiedy się to wreszcie skończy i gdzie?

Chodźły słuchy o przygotowaniach do przeciwnatarcia, ale nikt już w to nie wierzył. — Chyba obrona Warszawy...

Warszawa była tem miejscem, do którego wracali uparcie myśli wszystkich. Nie oddadzą przecież stolicy bez wielkiej bitwy! Ale dlaczego teraz cofają się ciągle? Skąd ten niewstrzymany popłoch po wielkich sukcesach, które załamały się nagle u szczytu powodzenia zwycięskiej armji, zmieniając ją w stado ogłupiałych ze strachu ludzi?

Nie było bitew decydujących, nie było pogromu, a jednak Budjennij gwał przed sobą całe korpusy, ustępujące mu z drogi bez próby wstrzymania dziczy, sunącej na zachód szerokimi zagonami lekkiej, nieuchwytnej jazdy.

Lotnicy, pozostawieni zawsze samym sobie w walce powietrznej, przyzwyczajeni do bezwzględnego przewyższenia przeskąd na zimno, do wymagającej spokoju i opanowania nerwów wojny w przestworzu — nie mogli wczuć się w psychologję tłumy, który porywa zarówno silnie do zwycięstw, jak i do ucieczki przed rzeczywistością lub urojeniem niebezpieczeństwem.

Protesty.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 50 Lwów - miasto podaje, po myśli Art. 103 ord. wyb. do Sejmu, do publicznej wiadomości, iż przeciwko wyborowi posłów do Sejmu z tuł. Okręgu wniósł p. dr. Stanisław Dręgievicz imieniem własnym i jako pełnomocnik listy okręgowej Nr. 2 (P. P. S.) protest.

Każdemu wyborcy wolno powyższy protest oglądać w lokalu Komisji, czynić z niego odpisy i przeciw treści tegoż wniosku zarzuty na ręce Przewodniczącego do Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 50 (Lwów pl. Halicki 10) w godz. urzędowych od 10 do 12 w ciągu dni 14, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego zawiadomienia w „Monitorze Polskim”.

We Lwowie, dnia 22 marca 1928.

Przewodniczący Okręgu Kom. Wyb. Nr. 50 dla m. Lwowa:

Józef Dworzak.

*

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 51 Lwów - powiat, ogłasza:

Przeciwko wyborom posłów na Sejm, przeprowadzonym dnia 4 marca 1928 r., w Okręgu wyborczym Nr. 51, wniesiono następujące protesty:

1) Iwan Duszny, Jakim Smetana, Teodor Kisielewicz i Michał Homyn, włościanie z Chlewczan pow. Rawa ruska i

2) Nykoła Tetecka, Justyn Dudyk, Jacko Szewczuk, Michał Szostek i Michał Matkowski, włościanie z Chlewczan pow. Rawa Ruska, z powodu rzekomego wadliwego urzędowania Komisji Obwodowej w Chlewczanach;

3) Teodor Andruszczak, Mikołaj Andruszczak, Julian Liškiewicz, Naścja Andruszczak i Peter Martyniuk, mieszkańcy Hoholowa pow. sokalski, z powodu rzekomej nieodpowiedzialnej agitacji przed wyborami i w dniu wyborów;

4) dr. Szczepan Kruczek, lekarz w Lubaczowie, z powodu sposobu przesyłania wyniku wyborów z Obwodowych Komisji

Przywykli do pojedynków, lub walk z powietrza przeciw przeważającej sile na ziemi i nie mogli pojąć, jak można ulec nieprzyjacielowi nie ginąc, lub nie odpowiadając natchmiastowym odwetem. To ciągle cofanie się, wyznaczanie lotnisk coraz dalej na zachód w głąb kraju, rozgoryczało ich i zniechęcało. — Poco zwyciężać w powietrzu, poco kłóstać najlepszych wiadomości o nieprzyjacielu, poco współdziałać z narażeniem życia z artylerją, poco robić szalenie głębokie wywiady na tyły bolszewickie, siejąc po drodze zniszczenie i zamieszanie, poco okupować swoje sukcesy życiem tyłu dzielnych kolegów, kiedy cała ta krwawa praca idzie na marne, bo jutro, po jutrze — wojska nasze i tak cofną się o dwadzieścia kilometrów.

Nagle zadzwieczał telefon. Kapitan Lang ujął słuchawkę: rozmowa przycichła.

— Trzy samoloty! — krzyczał w tubę aparatu. — Trzy... Ale pogoda okropna — czy nie można popołudniu?... co?! Ha! — kapitan był zdenerwowany. — Słucham... Więc jedna? Tak.

Jakieś nazwy miejscowości, liczby... — Rozkaz, panie generale. O dziesiątej, tak jest, Cześć!

Spojrzał po obecnych. Oczy wszystkich były weń wpatrzone.

— Do diabła! Sami już nie wiedzą czego żądać. — Proszę panów trzeba zaraz... — spojrzał na zegarek w złotej branzolecie — za pół godziny polecieć na współdziałanie z artylerją. Kto z panów chce? Lot na półtorej godziny, nie więcej; choć przy tej pogodzie...

(C. d. a.)

do Komisji Okręgowej we Lwowie i rzekomych nadużyć Obwodowej Komisji Nr. 13 w Sichowie pow. lwowski;

5) Karol Celewicz z Uhnowa, z powodu rzekomego wadliwego urzędowania paru Obwodowych Komisji;

6) Stanisław Piaskowski, mieszkaniec Rzesny polskiej, z powodu rzekomych nadużyć i wadliwego urzędowania oraz niedopuszczenia mężów zaufania listy Nr. 2 w kilku miejscowościach przez Komisje Obwodowe;

7) Kość Łyczkowski z Kleparowa pow. lwowski i Stanisław Maruszyn z Lewandówki pow. lwowski, z powodu rzekomo niestawowego mianowania Generalnego Komisarza Wyborczego oraz rzekomo nieodpowiedniego zachowania się Władz w czasie wyborów;

8) Petro Kulczycki z Sichowa, z powodu rzekomych nadużyć w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 13 pow. lwowski;

9) Iwan Stećkiw z Łanów pow. lwowski, z powodu rzekomych nadużyć Obwodowej Komisji Nr. 101;

10) Jan Dulęba, Piotr Janiszewski z Laszek murowanych, Stanisław Miecznik z Zimnej Wody pow. lwowski, z powodu sposobu odsyłania aktów wyborczych z Obwodowych Komisji do Komisji Okręgowej we Lwowie, z powodu rzekomego terroru wykonywanego przez Władze administracyjne i nadużyć kilku Obwodowych Komisji wyborczych;

11) dr. Ilja Sałahub, adwokat z Bęczca, z powodu rzekomo wadliwego urzędowania Obwodowych Komisji.

Równocześnie wyznacza się 14-dniowy termin od dnia wydrukowania tego ogłoszenia w „Monitorze Polskim” bieżący do wnoszenia zarzutów przeciwko treści powyższych protestów. Przed upływem tego czasu, każdy wyborca może przegladnąć protest i czynić z niego odpisy w lokalu Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 51 Lwów-powiat we Lwowie, ul. Czarnieckiego 1. 1. Lwów, dnia 22 marca 1923.

Krauss.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie na martwym punkcie.

Jak donosi „Börsenzeitung”, gabinet Rzeszy obradował nad sytuacją wytworzoną w rokowaniach handlowych z Polską w związku z ogłoszeniem dekretu o strefie granicznej. Dziennik podając komunikat biura Wolffa w tej sprawie, wyraża przekonanie, że w każdym razie delegacja niemiecka z dr. Hermesem na czele, na razie do Warszawy nie wyjedzie. Jakkolwiek odpowiedzialność za trudności oznaczające zupełną stagnację w rokowaniach, spada rzekomo wyłącznie na Rząd polski, to jednak — jak podkreśla tenże dziennik — miarodajne czynniki niemieckie sądzą, że w obecnej chwili nie można jeszcze mówić o definitywnym zerwaniu rokowań.

Widocznie urząd spraw zagranicznych nosi się z zamiarem wyjaśnienia przedewszystkiem w drodze dyplomatycznej, czy istnieje jeszcze możliwość uruchomienia rokowań.

Organ hr. Westarpa „Preussische Kreuzzeitung” pisze: Wyrażamy niezłomne oczekiwanie, że rząd Rzeszy zdecyduje się nie prowadzić dalszych rokowań z Polską, ponieważ całkiem wyraźnie stwierdzono, iż po stronie polskiej brak najzupełniej woli porozumienia. Dziennik okazuje w dalszym ciągu niezadowolenie, że Wilhelmstrasse, jak tego dowodzi komunikat biura Wolffa, zdaje się nadal reagować na dekret polski o strefie granicznej tylko w tonie umiarkowanym, a nawet podkreśla korzyści, wynikające dla Niemiec z noweli do dekretu.

„Frankfurter Zeitung” omawiając obecny stan rokowań handlowych pomiędzy Polską i Niemcami oświadcza, że trudno jest zdecydować, czy w obecnych warunkach możliwe jest jeszcze prowadzenie dalszych rokowań z Polską. Gdyby jednak doszło do zerwania, to powstałaby bardzo poważna sytuacja, a wynik półtorarocznej pracy zostałby zupełnie zmarnowany. Polskie cła maksymalne weszłyby w życie w stosunku do towarów niemieckich, co dotknęłoby import niemiecki do Polski, a nawet uniemożliwiłoby go całkowicie, zaś postępowanie likwidacyjne, zawieszane w czasie rokowań, zostałoby również wprowadzone w życie, co pozbawiłoby wielu obywateli ziemskich istnienia. Rozpoczęte dzieło pojednania, które miało doprowadzić do uregulowania wzajemnych życzeń i pretensji, zostałoby przerwane na czas niewiadomo jak długi.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” stwierdza w depeszy z Królewca, że rokowania

polsko-litewskie interesują poważnie i bezpośrednio Niemcy, które niezależnie od bezgłęboko zainteresowania się kwestią utrzymania pokoju na Wschodzie, muszą przywiązywać wielkie znaczenie do kwestii sprawy na Niemnie. Prusy Wschodnie bowiem, znajdujące się w trudnym położeniu gospodarczym, otrzypywały w dawnych czasach drzewo drogą wodną, obecnie zaś muszą je sprowadzać drogą transportów kolejowych, które są znacznie droższe. Wywołuje to w przemysle drzewnym i celulojowym Prus Wsch. poważne straty.

Od paktu przyjaźni w Rapallo do aresztów w Zagłębiu Donieckiem

„Myślę się, i to bardzo, wszyscy ci, którzy wyobrażają sobie, że losy Związku Sowieckiego zależne są od wyniku naszych rokowań z Rzeszą. Rząd nasz bowiem nie ma najmniejszego zamiaru wyciągać rękę o wsparcie. Raczej odwrotnie, Niemcy zainteresowane są w tem, by stosunki ich ekonomiczne z Rosją rozwijały się możliwie pomyslnie. Niestety jednak, Berlin puszcza mimo uszu wszystkie nasze przestrogi o absolutnej bezcelowości zabiegów, zmierzających ku modyfikacjom w dziedzinie handlu zewnętrznego, opierającego się na zasadach monopolu państwowego. Związek Republik Sowieckich zdoła skutecznie przeciwdziałać zamachom niemieckich finansistów i przemysłowców, usiłujących à tout prix zniszczyć ten monopol państwowy...”. W normalnych warunkach, tak energiczna deklaracja „Prawdy”, organu quasi oficjalnego, poczytywana być mogłaby i nawet musiała za dowód oczywisty, że organizm polityczny danego mocarstwa cieszy się doskonałym zdrowiem. Ponieważ wszakże nie jest dla nikogo tajemnicą, że Sowiety przechodzą obecnie już nie jeden, ale cały szereg poważnych przesileń różnej natury, przeto każdy obserwator bezstronny ma zupełne prawo upatrywać w tych niedwuznacznych pogroźkach objaw rozprężenia mechanizmu państwowego.

Jeśli incydent, wynikły na tle zaareztowania inżynierów niemieckich, nie zostanie szybko zlikwidowany, jeśli pertraktacje kredytowo-towarowe, prowadzone od dłuższego czasu przez delegatów bolszewickich w Berlinie, nie dadzą żadnych pozytywnych rezultatów, to Wilhelmstrasse zmuszona być może — nie z własnej już tym razem woli — zaliczyć układ w Rapallo do kategorii przystawionych „świłtków papieru”. A to, rzecz jasna, wywrze bardzo głęboki wpływ na ustosunkowanie się innych krajów do dzisiejszej Rosji, ostudzi bowiem zapał wielu Jazonów, organizujących wyprawy po złote runo sowieckie, wyprawy, których uczestnicy zbyt łatwo zawierają znajomość z karamatami ponurych więzień bolszewickich.

Należy przyznać, że zagadnienie monopolu rządowego w dziedzinie handlu zagranicznego posiada dla autokratów moskiewskich wszelkie znamiona tragizmu niemał hamletowskiego. Wyrzeczenie się bowiem tak cennego przywileju równoznaczne jest ze skazaniem na niechybną zagładę całego prawie przemysłu rodzimego, utrzymującego się przy swoim deficytowo-suchotniczem życiu jedynie dzięki temu iście draakońskiemu systemowi protekcyjnemu. A w coś przerodzi się wtedy straceńcza rozpacz milionowych mas robotniczych, pozbawionych nawet tych nędznych zarobków? Przywrócenie wolności handlowi pociągnęłoby za sobą inne jeszcze, niezmiernie doniosłe konsekwencje ekonomiczne, i polityczne, gdyż pozwoliłoby chłopom dostarczać zboże bezpośrednio eksporterom zagranicznym, płacącym bez porównania wyższe ceny, i z którymi przeto trudno byłoby rywalizować władzom sowieckim. Już i tak zaś występuje coraz ostrzej ludność miejska przeciwko „kułakom”, tej sui generis bogatej burżuazji rolnej, oskarżając ich o systematyczne wygładzanie rzesz robotniczych! Nie ulega wątpliwości, że zniesienie monopolu państwowego przyczyniłoby się w dużej mierze do wyjaskrawienia antagonizmu pomiędzy wsią a miastem, pozbawiając jednocześnie władze bolszewickie tak skutecznego środka rozjemczego, będącego wspólnym źródłem wielkich dochodów dla skarbu. Ograniczenie częściowe przywileju jest i bezcelowe, i trudne do przeprowadzenia, całkowita natomiast abdykacja natwo bardzo stać się może — w dalszych następstwach — aktem... samobójczym.

Z drugiej strony, Niemcy, sporządzając bilans sześciolatniego już istnienia paktu w Rapallo, dochodzą do przekonania, że kalkulacja ich oparta była w tym wypadku na z

gruntu błędnych przesłankach apriorystycznych. Zyski polityczne okazały się mniej niż problematyczne, jako iż ściśle biorąc, w tak manifestacyjny nieraz sposób podkreślany traktat z Sowietami nie polepszył wcale sytuacji międzynarodowej Niemiec. Przeciwnie, każda, chociażby nawet drobna, poprawa w tej dziedzinie rozluźniała — siłą rzeczy — porozumienie pomiędzy Berlinem a Moskwą, gdyż orientowała jeszcze radykalniej dyplomatów niemieckich w kierunku zachodnio-europejskim, oddalając ich od aliantów rosyjsko - wschodnich. Niepomyślnie przedstawia się Rapallo również i z punktu widzenia jego rezultatów ekonomicznych, wszystkie bowiem, nader liczne i hojne ofiary materialne, składane na ołtarzu złotodajnego jutra, przyniosły korzyść li tylko bolszewikom. Cóż dziwnego?... wystarczy przeprowadzić paralelę w Berlinie około 1500 urzędników sowieckiego Torgpredstwa, korzystających z przywilejów dyplomatycznych, w Moskwie zaś pojedynczy kupcy niemieccy, aresztowani pod najbliższym pretekstem przez GPU. Z jednej strony, armia nietykalnych wywiadowców, zbierających informacje o podaży, względnie, o popycie na różne towary i produkty, z drugiej — konwojazerowie, lub technicy, posadzeni o szpiegostwo ekonomiczne za zrozumiałą zupełnie chęć zbadania, w jakim stanie znajduje się dzisiejszy rynek rosyjski. Niewspółmierność, rzeczywiście, nadto wielka!

To też opinia publiczna w Niemczech — zwłaszcza, po ostatnich wypadkach w Zagłębiu Donieckiem — coraz energiczniej domaga się bądź zerwania wszelkich stosunków handlowych z Moskwą, bądź też położenia kresu monopolowi państwowemu, paraliżującemu obrót towarowy pomiędzy tymi dwoma krajami. Władze sowieckie czynem i słowem demonstracyjnie zaznaczają, iż nie są skłonne zrezygnować ze swoich prerogatyw. Pozostaje więc już tylko druga alternatywa, lecz nikt nie myśli o niej poważnie — ani bolszewicy, odczuwający dotkliwy brak fabrykatów, ani Niemcy, łudzcy się, w ciichości ducha, nadzieją, przyszłych zysków.

Zetka.

Exposé p. Bratianu.

Prezes rumuńskiej Rady ministrów Bratianu wygłosił wobec przedstawicieli stronnictw większości parlamentarnej exposé o sytuacji politycznej. Dając na wstępie rzut oka na prowadzoną w ostatnich czasach działalność narodowej partii chłopskiej zagranicą, gdzie delegacji tej partii odwiedził pewną znaną osobistość, premier dodał, że rząd obecny zdecydowany jest dla dobra kraju utrzymać ustalony konstytucyjnie porządek prawny. Dzięki ofiarom poniesionym przez kraj, rząd liberalny zdołał wytworzyć warunki, pozwalające na niezbędną stabilizację położenia wewnętrznego i zagranicznego w kraju. Działalność narodowej partii chłopskiej jest skrytyczna, gdyż podważa dobrą sławę i kredyt kraju. Akcja ta zwróci się później przeciwko nim.

Premier stwierdził, że wrogowie Rumunii skorzystają z akcji narodowej partii chłopskiej, łącząc się z komunistami, którzy unieszkodliwieni w innych krajach, jak np. we Francji, usiłują obecnie przenieść swój teren działania do Rumunii. Kiedy ostatnio, jeden z przedstawicieli partii chłopskiej zaproponował Bratianu, ażeby w imię patriotyzmu, ustąpił miejsca Maniu, wówczas premier odpowiedział, że musiałby nie mieć sumienia, ażeby odstąpić stanowisko odpowiedzialne w kraju tym, którzy narażają na szwank jego byt.

W dalszym ciągu swego przemówienia premier oznajmił, że otrzymał depeszę o uregulowaniu długów wojennych rumuńskich we Francji, przyczem dzięki poparciu Poincaré'go, zredukowano ogólną sumę długów z 300 milionów do 175 milionów lei. Bratianu wyraża premierowi francuskiemu podziękowanie za jego poparcie zaznaczając, że ten czyn Francji dowodzi, iż Rumunia nie jest bynajmniej odosobniona, lecz posiada pewnych przyjaciół.

Premier oświadczył ponadto, że otrzymał telegram od Titulescu stwierdzający, że jednomyślny protest całego kraju przeciwko decyzji w sprawie optantów, wywołał w Genewie wielkie wrażenie. Nakoniec Bratianu wzywał przedstawicieli większości do pracy nad dziełem konsolidacji stosunków w kraju.

Z kolei zabierali głos ministrowie Lupu i Argetojano, poczem prezydent Izby zapewnił rząd o oddaniu i gotowości do współpracy ze strony większości.

Nastroje antisowieckie.

Prasa czeska wypowiada się z rezerwą w sprawie zaproponowanego przez Sowietów modus vivendi handlowego. „Narodni Listy” protestują przeciw uznaniu de jure regimu sowieckiego, przypominając mało zachęcające doświadczenia w tym względzie innych państw, mianowicie Francji i Anglii.

„Trybuna” stwierdza, że obrót handlowy z Sowietami jest stosunkowo nieznaczny, ponieważ Czechosłowacja zajmuje tu miejsce dopiero po Austrii i Polsce. Traktat handlowy popierałby specjalnie import rosyjski do Czechosłowacji, ponieważ obecne opłaty celne są wyższe od ewentualnej taryfy, opartej na traktacie.

Cała prasa berlińska omawia obszernie doniesienie „Izwestii” w sprawie komunikacji telefonicznej między Berlinem a Moskwą, powołując się na to, że Niemcy nie mogły przyznać misjom handlowym Rosji sowieckiej tych przywilejów, które przysługują zwykle przedstawicielstwu dyplomatycznemu, ponieważ związane były w tym zakresie uchwałą konferencji paryskiej Związków telegraficznych świata z listopada 1925 r. „Tägl. Rundschau” zamieszcza przytem niezwykle ostry komentarz, w którym podkreśla, że rząd sowiecki w dalszym ciągu odpowiada milczeniem na żądanie rządu Rzeszy o zakomunikowanie mu przyczyn aresztowań, dokonanych w Zagłębiu Donieckiem. Jeżeli ktoś tak obraża zasady obowiązuje w stosunkach między cywilizowanymi państwami, do których przestępnie pozatem zobowiązał się on traktatowo, nie może żądać żadnych specjalnych uprawnień.

„Tass” donosi: Na konferencji prasowej Cziczerin oświadczył, co następuje: Informacje, jakich udzielił Baldwin Izbie Gmin w sprawie listu Zinowiewa, są zwykłym wyмыśłem, całkowicie pozbawionym wszelkich realnych podstaw, nadto posiadającym charakter wybitnie oszczerczy i dotkliwie przykry, dla członków rządu sowieckiego. Nie dają się one również pogodzić z faktami i opiniami powszechnie uznanymi. Przynajmniej w największym stopniu „Manchester Guardian” z 22 maja 1927 r., że pismo Zinowiewa było sfabrykowane w Berlinie, Cziczerin zaznacza, że Baldwin sprzeciwia się uznaniu prawdziwego pochodzenia fałszyfiku i wysława wersję, że Imtern otrzymał go od pewnej osoby, znajdującej się w bliskich stosunkach z komunistami. Rząd angielski przyśnięty do muru, unika świadomie odsłonięcia prawdy, która jest dlań przykra i niecelna się do środków stosowanych w dawnych czasach przy wymiarze sprawiedliwości religijnej przez Jezuitów, którzy występowali przeciw tym, których chcieli usunąć z jak najcięższymi, ale bezpodstawnymi oskarżeniami. Wszelka możliwość utrzymywania dobrych stosunków z podobnymi Jezuitami jest z góry wykluczona.

Przegląd ustawodawstwa.

PAŃSTWOWE MUZEUM ZOOLOGICZNE

Rząd obecny, ogarniając wszystkie dziedziny życia społecznego, nie zapomina też o opiece nad placówkami naszej nauki, kultury i sztuki. To zainteresowanie Rządu nie ogranicza się tylko do życzliwego poparcia pewnych poczyniń w tej dziedzinie, lecz znajduje konkretny wyraz między innymi w wprowadzeniu zbiorów rapperswylskich, wydaniu rozporządzenia o Bibliotece Narodowej i t. d.

Dnia 29-go lutego b. r. ukazało się w tej dziedzinie rozporządzenie Pana Prezydenta Rzplitej, tworzące Państwowe Muzeum Zoologiczne z siedzibą w Warszawie. Powstać ma pierwszego rodzaju naukowej instytucji państwowej, należy powitać z uznaniem, tembardziej, iż daje ono polskim uczonym możliwość pracy nad badaniem zwierzęcego całej kuli ziemskiej i szerzenie wiedzy zoologicznej przedewszystkiem przez gromadzenie i opracowywanie materiałów zoologicznych. Rozporządzenie daje również, iż Muzeum będzie placówką o wysokim poziomie naukowym, a to przez postanowienie art. 4, że do personelu naukowego Muzeum z wyjątkiem asystentów, mogą być powoływane jedynie osoby — autorów prac naukowych w zakresie nauk zoologicznych. Muzeum, to, którego zakres działania określi statut, podlega Ministrowi Wyzna-
Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Dr. I.

Port handlowy w Warszawie.

Jednym z zagadnień o wielkiej doniosłości gospodarczej, dla całego kraju, jest stworzenie na obszarze Ziemi polskich systemu naturalnych i sztucznych dróg wodnych oraz skierowanie na drogi te masowego ruchu surowców i artykułów małowartościowych, niewytrzymujących wysokich stawek transportu kolejowego. Taką naturalną, o pierwszorzędnym znaczeniu, drogę wodną, przedstawia w szczególności Wisła, która przepływając przez wszystkie dzielnice Polski, stanowiąc będzie łącznie ze swymi dopływami żeglowemi, po wykonaniu niezbędnych budowli regulacyjnych, względnie nawet tylko robót doraźnych, poważną arterią komunikacyjną o długości około 2.500 km.

Warszawa, tak ze względu na swój charakter miasta stołecznego Państwa, jak i centralne położenie w kraju i nad główną arterią wodną, oraz u zbiegu głównych linii kolejowych, łączących Zachód ze Wschodem Europy, nabiera coraz bardziej światowego znaczenia.

Stopniowe usuwanie tych nienormalnych warunków żegluga po Wiśle w miarę postępu rozpoczętych już najpilniejszych robót doraźnych i regulacyjnych, wywoła zdaniem czynników miarodajnych, przy równoczesnym powiększaniu taboru rzeczno, nawet już w ciągu najbliższych kilku lat, parokrotny wzrost ruchu ładunkowego na Wiśle. W stolicy, po upływie 50-letniego okresu, wykazuje przerzucenie się na nią przynajmniej 24 proc. całego obrotu ładunkowego Warszawy, co wyniesie około 2.100.000 tonn rocznie, czyli około 0.941 tonny na mieszkańca rocznie. Przyjęcie takiego obrotu jest zupełnie prawdopodobne i niewyosiągnięte, jeżeli się zważy, że wówczas osiągnięta będzie dopiero norma ruchu, do jakiej doszły przed wojną niemieckie drogi wodne, pod względem geograficznym, nie tak korzystnie położone jak w Polsce.

Generalny projekt portu handlowego nazwany portem pod Saską Kępą, zatwierdzony przez Ministerstwo Robót Publicznych, przewiduje na terenie łachy budowę ogółem 9 basenów, w tem 8 basenów mniejszych, rozmieszczonych po 4 z każdej strony linii średnicowej i uchodzących do jednego wspólnego basenu łącznikowego o długości 1.400 m, założonego równolegle do wału wiślanego. Zasadnicza szerokość basenów wynosi 60 m. Wrzynające się głęboko w baseny języki portowe, wytwarzają łącznie 8.870 m bieżących obrzeża portowego.

Budowa tak wielkiego urządzenia portowego, jakim ma być port pod Saską Kępą, trwać będzie cały szereg lat z podziałem na kilka okresów budowy, w ciągu których uruchamiane i oddawane do użytku będą kolejno po sobie pewne jednostki portowe, stanowiące zamkniętą dla siebie całość.

Portowe biura administracyjne mają przewidziane dogodnie i obszerne pomieszczenie w trójkącie pomiędzy przedłużeniem ul. Jagiellońskiej w porcie, nasypem kolejowym

linii średnicowej i parcelą fabryki „Brytania”.

W części północno - wschodniej portu pozostawiono tereny, przeznaczone na umieszczenie zakładów przemysłowych i budynków składowych, ściśle z eksploatacją portu dla codziennych potrzeb miasta związanych.

Również w części wschodniej portu zarezerwowano tereny na wybudowanie niezbędnych warsztatów dla doraźnej naprawy statków, zaopatrzonych w stocznie.

Szczególny nacisk położono na zapewnienie najdogodniejszego połączenia portu z miastem oraz dostępu do wybrzeży wyładunkowych wszelkiego rodzaju lądowym środkiem przewozowym, jak: koleje normalno- i wąskotorowe, tramwaje, samochody ciężarowe, platformy i wozy ciężarowe konne i t. p.

Port pod Saską Kępą będzie pełnił zastępczo również rolę portu tranzytowego. Połączenie portu z siecią dróg żelaznych, jako bezwarunkowo konieczne, zostało w projekcie należycie uwzględnione.

Dla zaradzenia brakowi jakichkolwiek racjonalnych urządzeń portowych w stolicy i zadośćuczynieniu jęmsamem potrzebom handlowym na Wiśle, przystąpiono do wykonania pierwszej serii robót portowych.

Dotychczas wykonane zostały prace następujące: kompletnie wykończone zostały tereny portowe o poziomie — 4.20 m, położone po lewej stronie kanału wjazdowego i basenu Nr. 2, na łącznej długości 464 m bieżących. Tereny te zostały już oddane do użytku publicznego.

Z poszczególnych zaś głównych elementów budowy wykonano:

1) Ograniczenie terenów portowych; 2) Wybrukowanie całkowicie terenu portowego 4.20 m na powierzchni 14.650 m²; 3) Zakonczono bagrowanie basenu Nr. 2 na całej jego szerokości 60 m. w obrębie murów bulwarowych i na szerokości 25 m. aż po wylot wjazdu na rzekę, oraz częściowo wykonano bagrowanie basenu Nr. 3. Materiałem tym zarządzane są do normalnej wysokości wszystkie tereny, położone, po stronie praskiej wjazdu i basenu Nr. 2, oraz język portowy. Poza tem Dyrekcja budowy kolei wykonała prawie całkowicie oba projekty linii średnicowej nad ulicami portowymi.

Wykonanie pozostałej części robót w sezonie budowlanym 1920 r. wyniesie wraz z wykupem wszystkich parcel prywatnych, objętych łachą portową i założeniem urządzeń kolejowych około 1.400 tys. zł. Ogólny koszt tej jednostki portowej wyniesie 3 miliony 438.500 zł.

Z wiosną b. r. port będzie mógł być w całości oddany do użytku publicznego.

Uruchomienie portu handlowego w Warszawie w znacznym stopniu przyczynić się może do obniżenia cen wyrobów krajowych, a tem samem do zwiększenia konsumpcji wewnętrznej i rozwoju produkcji rodzimej.

M. G.

KRONIKA.

Lwów, 23 marca.

Sobota, 23 marca. Rz.-kat. Wiktorji i Peł. Gr.-kat. Kondrata.

TEATR WIELKI.

Piątek 23 bm. „Hamlet”.
Sobota 24 bm. o 3 pop. „Straszny Dwór” — przedstawienie dla młodzieży szkolnej.
Sobota 24 bm. o 7.30 wiecz. „Hamlet” gośc. wyst. Moissiego.
Niedziela 25 bm. o 12 w poł. „Don Pasquale”, przedstawienie popularne.
Niedziela 25 bm. o 3.30 pop. „Upiory”. gośc. wyst. Moissiego.
Niedziela 25 bm. o 7.30 wiecz. „Hamlet”, gośc. wyst. Moissiego.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 23 bm. „Tyłko Ty...”.
Sobota 24 bm. „Tyłko Ty...”.
Niedziela 25 bm. o 3.30 pop. „Dziewczę z puszczy”.
Niedziela 25 bm. o 8 wiecz. „Tyłko Ty...”.

TEATR MAŁY.

Piątek 23-go, godz. 6-ta wiecz. „Szyller-Szkolnik”. Wykład eksperymentalny.
Piątek 23-go godz. 8-ma wiecz. „Ta, która zwycięża”. Gośc. wyst. M. Cwiklińskiej.
Sobota, 24-go godz. 3.30 popoł. „W Noc Świętojańska”. Przedstawienie dla dzieci.
Sobota, 24-go godz. 6-ta wiecz. „Szyller-Szkolnik”. Wykład eksperymentalny.
Sobota, 24-go godz. 8-ma wiecz. „Ta, która zwycięża”. Gośc. wyst. M. Cwiklińskiej.

KINOTEATR MIEJSKI.

Miejski Kinoteatr w sali Teatru Nowości. Wyprawa Rasmussena do bieguna północnego i dwie komedje: Dyzio na plaży i Pies, jako zwrotniczy.

Moissi w „Hamlecie” Szekspira. Czynnąc zadość życzeniom opinii, dyrekcja Miejs. Teatrów skłoniła Moissiego do dalszych występów, a to w najbogatszej i najświetniejszej jego kreacji, jaką jest bezsprzecznie Hamlet, w genialnej tragedji Szekspira. Inscenizacja, której Moissi dokonał wspólnie z dyr. Trzczińskim, jest tak uproszczona, iż całą uwagę widzów skupia na tragicznym problemie Hamleta. Moissi wystąpi w „Hamlecie” dziś, jutro w sobotę i w niedzielę wieczorem — po raz ostatni.

Prerank operowy w Teatrze Wielkim. W niedzielę 25 bm., o godz. 12 w południe ukaże się — jako popularne przedstawienie operowe — świetna melodia, arcywesoła opera komiczna Kajetana Donizettiego: „Don Pasquale”, z udziałem pp.: Okońskiej, Płońskiego, Szymonowicza i Zopotcha. Prolog piera Henryka Zbierzchowskiego wygłosi reżyser Tarnawski. Przy pulce kapelmistrz J. Lehrer. Ceny miejsc znacznie niższe. Bilety, zakupione na popołudniowe przedstawienie operowe, ważne, ważne są na poranek.

Moissi na przedstawieniu popołudniowym. Ze względu na liczne żądania ze strony publiczności, która z powodu stałe wypełnionego teatru na pierwszych występach Moissiego nie miała możliwości widzenia wielkiego artysty w znakomitej jego kreacji w „Upiorach” H. Ibsena, Moissi wystąpi jeszcze jedyny raz w „Upiorach” w niedzielę popołudniu, o godz. 3.30. W ten sposób ci wszyscy, którzy nie oglądali jeszcze wielkiego artysty, będą mogli podziwiać go w jego nieporównanej kreacji Oswalda. Celem umożliwienia szerszym warstwom lwowskiej publiczności dostępu na to przedstawienie, dyrekcja ustanowiła ceny miejsc znacznie niższe od wieczornych.

Przedstawienia po cenach popularnych: komitet przedstawień popularnych zawiadamia, że z powodu zmian w repertuarze będzie: w niedzielę dnia 25 marca o godz. 3 popoł. w Teatrze Nowości zamiast „Król Kawy” — „Dziewczę z Puszczy” — operetka, a w Teatrze Wielkim

o 12 zamiast o 3 „Don Pasquale” opera buffo w 3 aktach Donizettiego.

Premiera „Lekarza Miłości” doskonałej komedji Włodzimierza Perzyńskiego granej z niebywałym sukcesem w teatrze Narodowym odbędzie się w teatrze Małym w poniedziałek 26-go bm. i zapowiada się znakomicie. Największą atrakcją występ Mieczysławy Cwiklińskiej, w roli artystyki Mery Sluckiej, która kreowała w Warszawie.

Dla naszych miłośników. Jednym z najpiękniejszych przedstawień jest baśń 4-ro aktowa W. Raorta „W Noc Świętojańska”, która wobec wielkiego powodzenia powtórzona zostanie w teatrze Małym w sobotę dnia 24-go o godzinie 3-ciej 30 minut popołudniu i w niedzielę 25-go o godzinie 12-tej w południu. Ceny popularne.

Przypominamy że z powodu popołudniowego seansu eksperymentalnego Szyllera-Szkolnika w Teatrze Małym przedstawienia „Ta, która zwycięża” zaczynają się w piątek 23-go i w sobotę 24-go o godz. 8-mej wieczór.

Towarzystwo Lekarskie. Porządek dzienny posiedzenia dnia 23 bm. tj. w piątek: 1) Pokazy. 2) Dr. Węgrzynowski: Szczepienie przeciwgruźlicze metodą Calmette'a (wykład). 3) Dyskusja nad szczepieniem przeciwgruźliczem.

Polskie Towarzystwo filozoficzne. W sobotę, dnia 24 bm. odbędzie się o godz. 20 w Seminarjum filozoficznym Uniwersytetu (gmach posejmowy) 282 posiedzenie naukowe, na którym prof. dr. Jan Łukasiewicz wygłosi odczyt p. t. „Rola definicyj w systemach dedukcyjnych” — Wstęp dla członków bezpłatny, dla gości wprowadzonych 50 gr., dla młodzieży akademickiej 20 gr.

Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Stow. polskich ręk. i przem. „Gwiazda” we Lwowie, odbędzie się w niedzielę dnia 1 kwietnia 1920 r. o godz. 10-tej rano a w razie braku kompletu o tej porze, o godz. 11-tej rano przy jakimkolwiek komplecie, w dużej sali Stow., ul. Franciszkańska 1. 7.

Nowe ceny maksymalne na mąkę i pieczywo z mocą obowiązującą od dnia 23-go marca 1920. 1. za 1 kg. mąki pszennej najładniejszej o przemyśle 40% i poniżej tego procentu w młyńce 92 gr. u hurtownika 93 gr. w sprzedaży detalicznej 1 zł. 2. za 1 kg. mąki pszennej 50% w sprzedaży w młyńce lub u hurtownika 83 gr. w sprzedaży detalicznej 90 gr. 3. za 1 kg. mąki żytniej 65% w młyńce lub u hurtownika 66 gr. 4. za 1 kg. chleba z mąki żytniej ciemnej w piekarni z dostawą do sklepu 43 gr. w sklepie lub na straganie 45 gr. 5. za 1 kg. chleba z mąki żytniej 65% w piekarni z dostawą do sklepu 63 gr. w sklepie lub na straganie 65 gr. 6. za 1 bułkę o wadze 4 dkg. z mąki pszennej 50% w piekarni z dostawą do sklepu 5 gr., w sklepie lub na straganie 5½ gr. 7. za 4 bułki t. zw. „czwórki żydowskie” o wadze 16 dkg. z mąki pszennej 50% w piekarni z dostawą do sklepu 20 gr. w sklepie lub na straganie 22 gr. 8. za ½ kg. chleba Grahama w piekarni z dostawą do sklepu 38 gr., w sklepie lub na straganie 39 gr. 9. za 1 kg. chleba pszenno-żytniego z kminkiem i na drożdżach (25 części mąki pszennej 50% i 75 części mąki żytniej 65%) w piekarni z dostawą do sklepu 72 gr., w sklepie lub na straganie 74 gr.

P. Wojewoda Piotr Dunin-Borkowski wrócił dzisiaj rano do Lwowa i objął urządowanie.

Dla uczczenia dnia imienia Marsz. Piłsudskiego Rada miejska Nowego Targu uchwaliła nadać ulicy Szafarskiej nazwę ul. J. Piłsudskiego.

P. Devey w Łodzi. Wczoraj bawił w Łodzi p. Devey, członek Rady Banku Polskiego jako prywatny gość członka Rady Banku Polskiego p. Gromana. Podczas swego pobytu p. Devey zwiedził szereg fabryk informując się o stanie produkcji i postulatach włókiennictwa łódzkiego.

Nowa mogiła. Dnia 20 bm. zmarł w Nicci na aneurizm serca przebywający tam na kuracji śp. Renee Sygetyński, b. długolet-

LUDWIK BRZOSOWSKI.

ŚMIECH.

Rysunek z pamięci.

Major otarł łzę z pośpiechem, p. Damazy uścił mu rękę, a p. Pelagia zapytała płaczącym głosem:

— A czy go też pogrzebano, jak należy?
— Pogrzebano, ale bez kurantów — odparł major, — w jednej mogile ze starymi wojakami.

— Wolę ja twoje opowiadania, — odezwał się p. Damazy — od drukowanych powieści. Słuchając cię, czuję się zdrowym. A książkom nowym nie dowierzam zupełnie, gdyż od pewnego czasu czytałem tylko po gazetach o konkursach na komedje, o premjach na dowcip, o zdrowiu znakomitych figur zagranicznych i temu podobne blaźnistwa.

— A tak, tak, czytałem i ja o tych nagrodach na ten towar błyszczący i pomyślałem sobie, że źle być musi i jeszcze gorzej będzie, bo ile razy ludziska piszą komedje, tyle razy w społeczności przygotowują się krawawe dramata. Za Stanisława-Augusta, przed upadkiem na godzinę, śmieli się Krasicki, Węgierscy, Zabłoccy. Niedawno jeszcze była epoka pijanych szaleńców, karciarzy, trwoniaczy mienie synów obywatelskich, bolesna epoka, kiedy Fredro dorównał Molierowi, kiedy August Wilkoński ośmie-

szał głupstwo szlacheckie, kiedy tysiące fałszywej i ramot, z podością chwastów zaczęło wyrastać na wyjątkowej moralnie niwie.

— A jednakże, ja nie innego nie lubięm czytać i nie czytałem prócz tych, jak je nazywasz, chwastów; ja nie znam książki, nad którą by można łzę uronić; tak jak całe życie stroniłem zawsze od ludzi, którym niedobrze było na świecie!

— Nie potępiajże się tak panie Damazy — wtrącała p. Pelagia, — przecież niejednemu poratował, przytulił, a któż to jeżeli nie ty Grzegorzowi dopomógł.

P. Damazy pytające spojrzenie utkwiał w twarz siostry, jakby się chciał przekonać, czy nie szydzi sobie z niego i rzekł po chwili:

— Piękniem mu dopomógł: wierzyliście wypędzili go z dziedzicznej wioski i dziś marnuje czas i zdrowie na birbantce z mojej łaski. Ale co się z nim dzieje? Już drugi dzień nie był u mnie.

— Mówiono mi kiedyś w Saskim ogrodzie — odezwał się major — że podobno ma się żenić z córką Rumiankiewicza.

— A toby sobie dobrał teścia — zawołał, parsknawszy śmiechem, p. Damazy i zaczął jęczeć boleśnie. — Nie, to być nie może, przecież by mi coś napomknął o tem. Ach! wystawcie sobie, że na wspomnienie Rumiankiewicza, wszystkie blaźnistwa teatralne stają mi przed oczyma.

— I ja także słyszałam coś podobnego — rzekła p. Pelagia; — mówili na pogrzebie

maszynisty z teatru, który należał do tych samych bractw, co i ja, biedna grzesznica.

— No, no, przestańcie już na miłość Boską, bo skonom od śmiechu, — mówił osłabiony p. Damazy. — Doprawdy, że gdybym nie był tak chory, tobym nie miał przeciwko tym związkom, ale w obecnym stanie zdrowia, przy tej zabijającej skłonności do śmiechu, wchodzić przez rodzony synowca w pokrewieństwo z komikiem, jest to to samo, co poślknąć funt trucizny odrazu.

— Ale poco znów tak pochopnie wierzyć plotkom ludzkim — przerwał major.

— Naturalnie — dodała p. Pelagia. — Boże! odpuść długojęzyczynom.

— W każdym razie proszę cię, majorze, jeśli spotkasz Grzegorza dziś jeszcze, to go zaklnij, zastras, że go wydziedzicze, skoro poważy się wspomnieć kiedykolwiek przy mnie o Rumiankiewiczu — mówił, sapiąc p. Damazy...

...Nazajutrz rano, Grzegorz spoczywał jeszcze w łóżku, zmęczony licznymi toastami szampana, spełnionymi na cześć córki Tali i Terpsychory przy kolacji u Bonquerelia, kiedy służący oznajmił mu przybycie majora. Młodzieniec ubrał się czempredzej i wyszedł na powitanie niespodziewanego gościa.

— Czemże mogę służyć p. majorowi — zapytał, — co mi pan rozkażesz?

— Najprzód poproszę o cygarko — rzekł major, — a później o chwilkę gawędki. I zasiadłszy na kanapie, zaczął się wy-

pytywać o nowiny, o wiadomości polityczne, mówił z zapałem o Garibaldi, o wyprawie Sycylijskiej i o wotowaniu powszechnym, aż stopniowo przeszedłszy całą gamę kwestyj bieżących, wrócił na bruk warszawski i zapytał mimochodem o cel życia tej młodzieży, co dnie całe przesypia lub przejeżdża dorozkami, a nocie marnuje na grze lub hulance. A kiedy Grzegorz zaważał się z odpowiedzią, major kończył wzruszonym głosem:

— At! młodzieńcze! tak żyć nie wolno nawet w grobowych czasach zwątpienia, a nie dopiero dzisiaj... Ja gdybym miał pańskie lata i środki, tobym pojechał uczyć się, pracować... a jest teraz gdzie, z łaski Pana Boga.

To mówiąc, major wydobyl z pugilaresu jakiś papier złożony we czworo i podał go Grzegorzowi.

Młodzieniec zacerwienił się jak dziewczyna, zadumał i rzekł ściskając rękę starego żołnierza.

— Prawda, że to nikczemnie żyć tak, jak my żyjemy, prawda...

— Tembardziej, że i stryj pański nie będzie miał nic przeciwko temu, nawet ucieszy się, że opuścisz Warszawę, gdyż obawia się, abyś się nie ożenił z Rumiankiewiczówną, o czem głośno już zaczynają mówić po mieście.

— A któż to rozsiewa takie baśnie? Doprawdy, że w tej Warszawie nawet poartować nie można z dziewczyną, a żeby zaraz nie być z nią ożenionym przez ludzkie języki. (Dok. nast.)

tni naczelnik Wydziału handlu zagranicznego w Ministerstwie przemysłu i handlu.

Rada Przyboczna. Na wczorajszym posiedzeniu Rady Przybocznej p. Komisarza Rządu przed porządkiem dziennym zainteresował p. Komisarza prof. Chyliński w sprawie niekompletnego spisu mieszkańców Lwowa, co się dlatę odczuć przy obecnych wyborach. P. Komisarz zapowiedział zbadać tę sprawę. Następnie przyjęto do wiadomości otwarcie kina miejskiego i zażądano wyjaśnić co do jego strony finansowej. Zgodnie z referatem prof. Thulliego uchwalono sprzedać Akademii Med. Weter. 600 m² gruntu przy ul. Zielonej, po 32 zł. za sążeń; na gruncie tym stanie dom dla studentów Akademii. W myśl referatu prof. Stefki podwyższono z dniem 1 kwietnia opłaty kopytkowego, przyczem dochód z tej podwyżki wyniesie 415.000 zł. rocznie. Następnie powzięto uchwałę wydania biblioteki inżyniera Tuleji Samonządowi śląskiemu. Zgodnie z wnioskiem p. Tęczarowskiego odstąpiono bezpłatnie Związkowi Legionistów 156 sążni gruntu przy ul. Wagowej na dom Legionistów, 14 funkcjonariuszom M. Z. E. zaś, uchwalono odsprzedać 14 działek gruntu na Bogdanówce pod budowę domów po 2 dolary za sążeń. W dalszym ciągu obrad postanowiono wyodrębnić Miejskie Zakłady wodociągowe w osobną jednostkę administracyjną. Uchwalono zaciągnąć pożyczkę 2 milionów złotych na cele inwestycyjne. W myśl referatu prof. ks. Szydelskiego powierzone restaurację panoramy racławickiej pp. Rozwadowskiemu i Harasimowiczowi z tem, że po wykończeniu jej pp. W. Kossak i J. Styki przeprowadzają artystyczne wykończenie. Odnowienie kosztować będzie 23.700 zł., a artystom nie wolno, przeprowadzać żadnych zmian. W końcu postanowiono wziąć udział w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu przez wybudowanie pawilonu m. Lwowa kosztem 274.000 złotych i udzielić Wystawie subwencji w sumie 100.000 złotych.

Ks. Okoń nawrócony? Z Lublina donoszą do „Il. Kurj. Codz.”, że b. poseł i b. ksiądz Okoń wystosował pismo do biskupa Fulmana, w którym oświadcza, że chce się znowu poświęcić pracy dla Kościoła i połączyć z władzami kościelnymi. Okoń zastosował się do udzielonej mu ze strony bisk. Fulmana rady i zwrócił się do biskupa swojej diecezji w sprawie uzyskania zwolnienia od małych na niego kar kościelnych.

Groźne pożary lasów. „Kurjer Poznański” przynosi wiadomość o wybuchu groźnych pożarów lasów w powiatach Odzież, Czarnkowsko, i Oborniki. Według relacji tego pisma, akcja ratunkowa jest bardzo utrudniona. Szkody znaczne.

Mrozy na południu. Z całej Toskanji donoszą o silnych mrozach. Na górach leży śnieg, a termometr wskazuje 5 stop. poniżej zera. Również z Tryjestu donoszą o mrozach, które tam trwają od 11 dni.

Plaga pożarów. Wczoraj powstał olbrzymi pożar w sklepie bławatnym Barucha Ledera i Ski przy ul. Krakowskiej 20, skutkiem wadliwej budowy komina. Straż pożarna z strudem ognia ugasiła. Szkoda wynosi około 100.000 złotych. — W pobliżu Lesieniec za rogatką Łyczakowska zapalił się strych w domu Karoliny Kahane. W czasie dwugodzinnej akcji ratowniczej strażnik Niżankowski doznał poparzenia twarzy. Szkoda wynosi przeszło 2000 zł. — Poza tem straż pożarna interwenjowała przy pożarze w mieszkaniu przy ul. Potockiego 33, który powstał od pozostawionego na desce żelazka elektrycznego.

Aresztowanie oszusta. Wczoraj aresztowano handlarza owoców Ignacego Ackera (Szpitalna 30) pod zarzutem oszustwa. Przy aresztowanym znaleziono większą ilość banknotów dolarowych z podrobionymi cyframi.

Pismienictwo i sztuka.

Dr. M. Ernst: Astronomia sierzyczna. Znany i ceniony autor wielu książek popularnych i podręczników z dziedziny astronomii dr. M. Ernst, profesor U. J. K. we Lwowie, wzbogacił polską literaturę naukową bardzo poważnym i pożytecznym dziełem p. t. *Astronomia sierzyczna* (str. VIII+601), wydanem w r. b. przez Gebethnera i Wolffa. O zaletach naukowych i dydaktycznych tego podręcznika wypowiedzą niewątpliwie wkrótce sąd kompetentny astronomowie polscy w pismach fachowych.

Miłym obowiazkiem prasy jest zwrócić uwagę na pojawienie się tego systematycznego polskiego podręcznika astronomii, przeznaczonego dla „tych wszystkich, którym astronomia sierzyczna z jakichkolwiek względów może być potrzebna”. Korzystać wiele z niego mogą astronomowie i młodzież studująca astronomię na uniwersytetach i politechnikach oraz nauczyciele, uczący kosmografią w szkole średniej. Dzieło to stanowić będzie wreszcie pożądane uzupełnienie

podręcznych bibliotek matematyków, fizyków, inżynierów, geografów, geofizyków i t. p. Służy im wyczerpującymi wyjaśnieniami w dziedzinie, która przy różnych studiach specjalnych musi być często brana w rachubę w mniejszym lub większym zakresie.

Zaznaczyć należy, że jest to jedyna w tej chwili książka polska, poświęcona temu przedmiotowi, albowiem wydany w r. 1901 podręcznik prof. W. Łaśki jest już zupełnie wyczerpany, znakomite zaś dwutomowe dzieło prof. M. P. Rudzkiego o Astronomii teoretycznej obejmuje zakres znacznie rozleglejszy i traktuje astronomię sferyczną w stosunkowo szczytłych ramach.

O bogactwie treści książki prof. E. pouczy najlepiej spis rozdziałów: 1) Wzory matematyczne astronomii sferycznej; 2) Kształt i rozmiary ziemi; 3) Ruch dzienny nieba; 4) Ruch słońca; 5) Refrakcja astronomiczna; 6) Paralaksa; 7) Aberacja; 8) Precesja i nutacja; 9) Ruch własny gwiazd; 10) Astronomiczna rachuba czasu; 11) Redukcja gwiazd. Trzydzieści ostatnich stronic wypełniono szesnastoma przejrzystymi zestawieniami tablicami. Jako nader dodatnią cechę podręcznika prof. E. podnieść należy znaczną liczbę szczegółowo opracowanych i nader instrukcyjnych przykładów. Podręcznik prof. E. dojrzały owoc jego wieloletniej pracy dydaktyczno-naukowej, przyczyni się niewątpliwie do ułatwienia i pogłębienia studium astronomii w Polsce. Prof. dr. L.—a.

Z sali koncertowej.

Koncert „Echa - Macierzy”. — Koncert symfoniczny ku uczczeniu rocznicy Szewczenki.

Sympatyczna nasza drużyna śpiewacza „Echa - Macierz” wystąpiła w sali Tow. Muzycznego z koncertem celem uczczenia piętnastoletniej pracy artystycznej swego dyrektora Jana Rangla, który od chwili śmierci ś. p. Jana Galla z poświęceniem kieruje działalnością tego towarzystwa. Program obejmował w znacznej części utwory znane już i na poprzednich produkcjach wykonywane, z nowszych zasługują na uwagę B. Wallke - Walewskiego „Marsz Konfederatów barskich”, oraz „Nowe Latko” dr. Adama Softysa, uderzając szczególnie w szczyry ton ludowy i bardzo ładnie opracowane; „Pieśń Morza” K. Hirscha natomiast grzeszy zbyt wyraźnym brakiem inwencji i stereotypową formą. Wykonanie tych utworów wykazało wybitne zalety „Echa” jako zespołu choralnego, a więc muzykalność, czystość intonacji i precyzję rytmiczną; solo tenorowe odśpiewał bardzo poprawnie, a nawet artystycznie członek Towarzystwa, dr. Kazimierz Wałigórski.

P. Aniela Szlemińska, która przyjęła współudział w koncercie „Echa” jest znana we Lwowie ze swego pięknego, bardzo barwnego głosu sopranowego. Interpretacja włoskich piosenek ludowych, pełna prostoty, była bez zarzutu. Bardzo dobrze wypadła również „Modlitwa”; „Aria z dzwonekami” z „Lakme” Delibes'a, na przyszłość praca p. Szlemińskiej pójść musi przedewszystkiem w kierunku uzyskania jeszcze większej lekkości koloratury, a niezawodnie przy wrodzonych zdolnościach uzyska ją najlepsze rezultaty.

Wobec tak mielicznych w naszym mieście koncertów symfonicznych na uwagę zasługuje unazdony w niedzielę w sali im. Łysenki koncert, na którym wykonanie zostały kompozycje Barwińskiego i Ludkiewicza Kantata na chór, onkiestrę i solo sopranowe. Kompozycje p. Barwińskiego cechuje bardzo płynna i bogata inwencja melodyjna, często wyzyskująca rodzimym folklor ruskim; Ludkiewicz to kompozytor ze szkoły Wagnera, którego harmonika i instrumentacja, mądrze pomyślana bierze swój początek od twórcy „Tetralogii”; jego operowanie techniką chóru jest ładne i często pomysłowe. Solo sopranowe spoczywało w ręku p. Darji Bandrowskiej, śpiewaczki obdarzonej zupełnie nieprzeciętnym materiałem głosowym, oraz wybitną inteligencją muzyczną.

Stefania Łobaczewska.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Depesze w nocy.

POSEŁ GRABOWSKI W KURYTYBIE.

Kurytyba, 22 marca. (PAT). Poseł Rzeczypospolitej polskiej Grabowski przybył dnia 14 bm. do Kurytyby, witany na dworcu przez przedstawiciela prezydenta, sekretarza stanu, władze wojskowe i municypal-

ne, delegację korpusu konsularnego i kolonię polską z konsulem Miskiem na czele. Na dworcu ustawiona była kompania honorowa, która odegrała w chwili przyjazdu polską Hymn narodowy. W godzinach popołudniowych prezydent stanu Camargo przyjął posła Grabowskiego na uroczystej audjencji. W godzinę potem prezydent oddał osobiście posłowi wizytę w Grand hotelu. Nazajutrz poseł Grabowski składał wizyty i przyjmował przedstawicieli władz brazylijskich. Poseł zabawi tu dwa tygodnie; omówi on z prezydentem stanu aktualne zagadnienia, zbada stosunki wśród miejscowej Polonii, zwiedzi osady polskie oraz weźmie udział w uroczystościach ku czci Marszałka Piłsudskiego.

CIEKAWA OPINIA POINCARÉGO O WYBORACH POLSKICH.

Warszawa, 22 marca. (AW). Korespondent paryski „Kurjera Czerwonego” p. Korab-Kucharski publikuje opinię Poincarégo wypowiedzianą w czasie rozmowy z tym ostatnim na temat wyborów w Polsce. Zdaniem premiera francuskiego wybory w Polsce są bardzo ciekawą próbą stworzenia ponadpartijnej partii jednoci państwowej, czyli stworzenia już przed wyborami bloku parlamentarnego, który przyjmie odpowiedzialność za rząd w okresie kadencji parlamentarnej. Eksperyment polski wskazuje — zdaniem Poincarégo, że w pewnych momentach przełomowych państwo powinno zawczasu starać się spajać partje w tych punktach, w których są one zbliżone i pozostawiać rozbieżności na te czasy, kiedy pokonawszy niebezpieczne momenty, państwo wyjdzie na równą i bezpieczną drogę.

O STOSUNKACH POLSKO-PERSKICH.

Warszawa, 22 marca. (PAT). Działo o g. 6-tej, w sali pompejańskiej, hotelu Europejskiego Ali Gui Han Ansari, minister spraw zagranicznych Persji, wygłosił wobec dziennikarzy stołecznych wygłoszono o stosunkach dyplomatycznych i handlowych pomiędzy Persją a Polską. Na wstępie swego przemówienia p. minister wskazał na fakt, że stosunki pomiędzy obu krajami trwają już od wieków. Z chwilą powstania niepodległej Rzeczypospolitej polskiej stosunki pomiędzy nią a Persją zostały na nowo nawiązane. Jednym z głównych zadań w tej dziedzinie jest ustalenie warunków najbardziej sprzyjających wymianie towarów. Wydaje się, że w tym względzie bliskie zawarcie traktatu handlowego przyczyni się do pomyślnego rozwoju stosunków handlowych. Minister wyraził zupełne zadowolenie z wyników pertraktacji przeprowadzonych podczas swego pobytu w Warszawie z p. Ministrem Zaleskim oraz nadzieję, że pewne modyfikacje, które ostatnio zostały wprowadzone, dadzą możność uzyskania rychłej ratyfikacji nowego traktatu handlowego polsko-perskiego przez parlament perski.

NIEFORTUNNY WYSTĘP P. LITWINOWA W GENEWIE.

Genewa, 22 marca. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji przygotowawczej międzynarodowej Konferencji rozbrojenia przewodniczący delegacji sowieckiej Litwinow odpowiadał na zarzuty wypowiedziane pod adresem sowieckiego projektu układu w sprawie rozbrojenia. Mowca oświadczył, że twierdzenie lorda Cushendana są nieuzasadnione i z projektem udziału w sprawie całkowitego rozbrojenia nie mają żadnego związku. Litwinow zaznaczył, że czyni się niedźwiedzią przysługę Lidze Narodów, gdy się zapewnia, iż całkowite rozbrojenie nie zgadza się z zasadami, na których opiera się Liga Narodów. Z kolei Litwinow protestował przeciw oskarżeniom, że delegacja sowiecka sabotuje prace Ligi Narodów w dziedzinie rozbrojenia.

Paryż, 22 marca. (PAT). Agencja Havasa donosi z Genewy, że zabrawszy głos, po przemówieniu Litwinowa na dzisiejszym posiedzeniu Komisji przygotowawczej, przewodniczący Clausel wyraził żal w związku z napaściami Litwinowa na Anglię i na Ligę Narodów i oświadczył, że Francja występując będzie przeciw każdej wojnie, także przeciw wojnie domowej.

PRZED PROCESEM INŻYNIERÓW NIEMIECKICH.

Berlin, 22 marca. (PAT). „Germania” donosi z Moskwy, że najwyższy sąd sowiecki ustanowił specjalną komisję do przeprowadzenia przyspieszonych dochodzeń przeciw aresztowanym inżynierom niemieckim. Sprawa tych inżynierów ma być sądzona łącznie ze sprawą techników rosyjskich. Początku procesu nie można się jednak spodziewać przed 10 kwietnia. Politbiuro zatwierdziło stanowisko zajęte przez Cziczera w konferencji z ambasadorem niemieckim.

TARCIA RUMUNSKIE.

Bukareszt, 22 marca. (PAT). Rząd zamierza unieważnić mandaty narodowej partii chłopskiej, gdyż posłowie ci faktycznie usunęli się od pracy w parlamencie, poczem rozpisanie będą nowe wybory w odnośnych okręgach. Według regułaminu parlamentu rumuńskiego poseł traci mandat, jeżeli nie brał udziału w posiedzeniach Izby przez 12 posiedzeń bez usprawiedliwienia. Rząd przy nowych wyborach nie postawi własnych kandydatów, lecz zamierza zostawić te mandaty stronnictwom opozycyjnym.

KEMAL-PASZA ZDRÓW.

Praga, 22 marca. (PAT). Wobec wiadomości, jakie ukazały się w prasie w sprawie kuracji, którą Kemal Pasza ma przebyć w stacji klimatycznej Smokovec, tureckie poselstwo w Pradze komunikuje, że zaszło tu nieporozumienie. Kemal Pasza jest zupełnie zdrow i nie zamierza wcale korzystać z urlopu zdrowotnego.

ZNIESIENIE WIZ PASZPORTOWYCH.

Praga, 22 marca. (AAT). Zniesienie wiz paszportowych między Austrią a Czechosłowacją nastąpi dnia 5 kwietnia. Termin wybrany został ze względu na Święta Wielkanocne. Warunkiem zniesienia wiz jest, aby umowę, która została już sformułowana, zaakceptowały oba państwa.

Wiedeń, 22 marca. (PAT). Rada Narodowa ratyfikowała układ handlowy austriacko-francuski.

N. York, 22 marca. (PAT). Pogłoski, które rozeszły się tu o znalezieniu samolotu lotnika Hincklita okazały się pozbawione podstaw.

Bruksela, 22 marca. (PAT). Jak donoszą pisma tutejsze, szwagier ekscesarza Wilhelma Zubkow wyjechał z Belgii w niewiadomym kierunku.

Depesze przedpołudniowe.

NOWE AMBASADY.

Warszawa, 23 marca. (AW). Obok rokowań prowadzonych z Turcją w sprawie przekształcenia na ambasadę poselstwa Rzeczypospolitej w Angorze i poselstwa tureckiego w Warszawie, wszczęte zostały rokowania o kreowanie 2 nowych ambasad w Warszawie — angielskiej i włoskiej. Rokowania w tej sprawie mają przebieg pomyślny.

PRZED ZEBRANIEM SIĘ SEJMU.

Warszawa, 23 marca. (AW). Wczoraj popołudniu obradowały władze PSL Wyzwolenia. Na posiedzeniu tem zażegnano konflikt, którego skutkiem miało być zrzeczenie się mandatu poselskiego przez posła Putka i wycofanie się p. Putka z życia politycznego. Ustalono, że poseł Putek zatrzyma mandat z listy państwowej, zrzeknie się zaś mandatu z okręgu, z którego wyjdzie do Sejmu poseł Fidelis.

Warszawa, 23 marca. (AW) Posłowie wybrani z listy Nr. 14 Związku Chłopskiego J. Stapińskiego nie wejdą w skład „Jedynki”, lecz zamierzają stworzyć własny klub, który odnosiłby się życiowo do działalności Rządu.

Warszawa, 23 marca. (AW). 3 posłów NPR, którzy przeszli w okręgu śląskim z listy nr. 1, wstąpi do klubu NPR w Sejmie. Są to pp. Kot, Pietrzak i Roguszczyk. Prawdopodobnie wstąpią również do klubu Ch. D. posłowie i senatorowie chadeccy wybrani z listy nr. 1 na terenie Małopolski Wschodniej.

SPRAWY LITERACKIE.

Warszawa, 23 marca. (AW). W d. 24 bm. w lokalu Związku Literatów Polskich odbędzie się zebranie w sprawie nagród literackich Warszawy i Łodzi. Uczestnicy zebrania drogą głosowania wskażą najodpowiedniejszych kandydatów do najbliższych nagród. Zebranie to ma charakter opiniodawczy i mają w niem prawo wziąć udział członkowie wszelkich stowarzyszeń literackich.

Warszawa, 23 marca. (AW). W związku ze sprawą zamierzonego ufundowania Akademii Literatury Polskiej, prezes Zw. literatów polskich Wacław Sieroszewski zwołał ogólne zebranie na dz. 24 bm.

SZKOLNICTWO ŻEŃSKIE.

Warszawa, 23 marca. (AW). Jak się okazuje ze statystyki żeńskiego szkolnictwa zawodowego mamy obecnie w Polsce 410 zawodowych szkół żeńskich. Z tego 52 średnich, 42 niższych, 14 gospodarczych, 62 do kształcących, 6 seminarjów dla nauczycielek, ponadto różnego typu kursów 186 i 47 warsztatów przy szkołach powszechnych.

Z ostatniej chwili.

PRZED OTWARCIEM IZB.

Warszawa, 23 marca. (Tel. wł.) W związku z ogłoszeniem wczoraj wieczorem zarządzeniem o otwarciu obu Izb w kołach politycznych mówią, że akt otwarcia parlamentu odbędzie się z całą uroczystością. Pan Prezydent Rzeczypospolitej z Premierem Marszałkiem Piłsudskim, w otoczeniu członków Rządu, po przybyciu do Sejmu, zajmą miejsca w Prezydium, poczem Pan Prezydent odczyta dekret o otwarciu. Następnie Pan Prezydent powoła najstarszego wiekiem posła, a będzie nim prawdopodobnie poseł Bojko, do objęcia przewodnictwa i odbierze od niego przepisane Konstytucją słówko. Taka sama ceremonia odbędzie się w Senacie, gdzie powołany będzie do przewodnictwa najstarszy senator, a więc p. Liżmanowski. Po wyjeździe Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego z gmachu przy ul. Wilejskiej, tymczasowi przewodniczący obu Izb odbiorą przysięgę od posłów i senatorów. Czy wybory marszałków Sejmu i Senatu odbędą się tegoż dnia czy też dopiero następnego, tego jeszcze nie ustalono. W każdym razie, natychmiast po wyborze prezydentów obu Izb, Rząd wnieśnie projekt porządku budżetowego na czas od 1 kwietnia do lipca i projekt budżetu na rok 1928/29. Po uchwaleniu porządku budżetowego, Izb rozejdą się na ferie wielkanocne.

Dziś rozpoczyna się już w Sejmie życie polityczne. Następujące kluby zapowiedziały swe zebrania klubowe: P. P. S. dzisiaj. Z. L. N. i Wyzwolenie jutro, Piast na poniedziałek, Bezpartyjny Blok — na wtorek.

PUŁK. PIERACKI ZATRZYMUJE MANDAT

Warszawa, 23 marca. (Tel. wł.) Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że wbrew poprzednim pogłoskom, pułk Pieracki nie zrezygnuje narazie z mandatu.

PAN KORFANTY ZMIENIA FRONT.

Warszawa, 23 marca. (Tel. wł.) Dziś się pisma warszawskie zwracają uwagę na zwrot w tonie pisma p. Korfantego „Pionier”. Zamieściło ono wczoraj mianowicie artykuł wstępny podpisany przez redaktora Zabawskiego, który oświadcza: „Trzeba stanąć na gruncie realnym. Dziś rządzi Marszałek Piłsudski i nikt nie jest w stanie rządów tych mu wydrzeć. Stronictwa umiarkowane powinny iść po linii współpracy z obecnym Rządem, a szczególnie go poprzeć w sprawie rewizji Konstytucji”.

Sprawy gospodarcze.

Województwo krakowskie i kielecki, zadeklarowały na cele Pomocniczej Wystawy Krajowej sumę 75.000 zł. subwencji bezzwrotnej do dyspozycji organów kierowniczych wystawy. Jak wiadomo przemysł hutniczy i górniczy wystąpi na P. W. K. z okazałym pokazem swych produktów, co również wymaga znacznych kosztów.

Od Wydawnictwa.

Prenumerata w miejscu (bez dostawy) wynosi miesięcznie 4 zł. 80 gr. Prenumerata zamiejscowa i miejscowa z dostawą do domu 5 zł. 30 gr.

GIEŁDA LWOWSKA czwartek 22 marca 1928.

KATEGORIE:	Wart. nom.	Ostatnia dywidenda	Płać		Transakcje	b) Handlowe.	Wart. nom.	Ostatnia dywidenda	Płać		Transakcje
			zł.	zł.					zł.	zł.	
I. Papiery państwowe.						c) Przemysłowe:					
5% Państw. poz. Konw.	zł 100	—	—	—	—	Agrohemia f. szt. naw.	m 500	—	—	—	—
8% P. z. r. 1925 w zł.	zł 100	—	—	—	—	Browary lwowskie	zł 100	12-00	1/2 28	—	—
8% I zast. Państw. B. Roln.	dol. 100	—	—	—	—	Chodorów Tow. Akc.	zł 100	16-00	1/2 27	138-50	141-50
II. Listy zastawne.						b) Handlowe.					
(bez kuponu bież.)						„Tehate” Tow. akc.					
8% Banku hip. akc. dol.	dol. 100	—	—	—	—	c) Przemysłowe:					
4 1/2% Akc. Banku hip.	zł 100	—	—	—	—	Agrohemia f. szt. naw.	m 500	—	—	—	—
4% Akc. Banku hip.	zł 100	—	—	—	—	Browary lwowskie	zł 100	12-00	1/2 28	—	—
4 1/2% Bk. kred. z gal.	przedwój. za 1000K	—	—	—	—	Chodorów Tow. Akc.	zł 100	16-00	1/2 27	138-50	141-50
4 1/2% Banku Małop.	—	—	—	—	—	„Chybie” fabryka cukru	m 1000	—	—	148-50	152-50
4 1/2% Bk. hip. zemeł.	zł 100	—	—	—	—	Cmielów fabr. porcelany	m 1000	—	—	5-00	5-20
4 1/2% Pol. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—	Fabryka lokomotyw	—	0-03	—	—	—
4% Pol. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—	Gafota fabr. obuwia	m 140	0-04	—	—	—
4% Tow. kred. ziem.	zł 100	—	—	—	—	Galicja Rafin. nafty	m 140	—	—	—	—
4 1/2% Tow. kred. ziem.	zł 100	—	—	—	—	„Gazola” prz. wiert.	zł 20	4-00	1 1/2 27	—	—
8% Tow. kred. ziem. dol.	dol. 100	—	—	—	—	Gazy wschodnie	m 1000	1-00	1/2 27	—	—
III. Oblig.						b) Handlowe.					
(bez kuponu bież.)						Górka fabr. cementu					
4 1/2% Komun. P. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—	„Gródek” Pom. elektr.	10 zł.	—	—	—	—
4% Komun. P. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—	Karpalit zakłady litogr.	m 140	0-20	1/2 27	—	—
4% Kolej. lok. P. Bk. kr.	1000 kor.	—	—	—	—	Krakus f. wódek Kraków	m 280	0-20	—	—	—
IV. Akcje.						b) Handlowe.					
a) Bankowe:						Niemojowski fab. pap.					
Akcji. Hipotecyjny	zł 100	zł 6	1/2 27	—	—	„Nitrat” Zakłady chem.	zł 100	4-00	1/2 27	—	—
Bank komercyjny	m 280	—	—	—	—	Oikos S. A. dla prz. drz.	m 500	—	—	—	—
Małopolski	m 280	0-05	—	—	—	Orthwein, Karasiński	zł 25	2-50	—	—	—
Powszechny kredyt.	zł 25	—	—	—	—	Parowozy S. A. b. m.	zł 25	—	—	—	—
Przemysłowy	zł 100	—	—	—	—	Pezet Pow. Zakł. bud.	m 350	—	—	—	—
Rolniczy S. A.	m 1000	—	—	—	—	Pocisk zakł. amun.	m 500	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	m 280	—	—	—	—	Polska Nafta prz. wiertn.	m 500	—	—	—	—
Zemelny	m 280	5%	1/2 27	—	—	Pol. Tow. Budow.	m 500	0-10	—	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobk.	zł 100	4-00	1/2 27	—	—	Potęga Tow. hut. żel.	m 10000	—	—	—	—

GIEŁDA PIENIĘŻNA z 23 marca 1928.

Zainteresowanie dla akcji słabe.
Kursy w dalszym ciągu zniżkowe.
Usposobienie bez ochoty.

GIEŁDA ZBOŻOWA z 23 marca 1928.

Narzynku zbożowym usposobienie wyciekające przy chwicznej tendencji.

Na Giełdzie i poza Giełdą bez obrotów.

Lwów, dnia 22 marca 1928.

Pszonica kraj. dworska ex 1927 750—760 gr. 55-75—56-75. Pszenica kraj. zbiorowa ex 1927 730—740 gr. 53-25—54-25. Żyto małopolskie ex 1927 690 gr. 43-50—44-50. Jęczmień małop. kl. browarniany 670 gr. 43-50—44-50. Jęczmień małop. przemysłowy 640 gr. 42-50—43-00. Jęczmień małop. pastewny 600—610 gr. 35-25—36-25. Owies małopolski ex 1927 450 gr. 40-25—41-25. Kukurudza rumuńska 40-25 41-25. Ziemiaki przemysłowe — — — —. Fasola biała 50-00—60-00. Fasola kolorowa 43-00—46-50. Fasola krasa 55-00—60-00. Groch 1/2 Victoria 55-00—60-00. Groch polny 40-00—50-00. Bobik 37-00 38-00. Mieszanka pastewna w ziarnie — — — —. Wyka 31-00—35-50. Siarno siodłkie krajowe prasowane 7-50—8-50. Siarno prasowane 4-25—4-75. Hieciska 49-75—50-75. Len 68-00—71-00. Łubin niebieski 23-75—24-75. Rzeżak zimny ex 1927 68-00—70-00. Mąka pszenna 40% 91-00—92-00. Mąka pszenna 50% 81-00—82-00. Mąka żytnia 65% 66-00—68-00. Grylik kukurudziany 60-00—63-00. Mąka kukurudziana 48-00—50-00. Otręby żytnie netto bez worka 30-50—31-00. Otręby pszenne netto bez worka 30-00—30-55. Kasza hreczana 50% całówek 50% potówek 93-25—95-25. Kasza jaglana 80-00—84-00. Kasza jęczmień na 64 5—66-25. Pećak 63-00—64-00. Praso krajowe 42-00—44-00. Makuchy linae 47-00—48-00. Konieczna czarna krajowa naturalna 190-00—220-00. Ma. niebieski 90-00—110-00. Mak siwy 75-00—90-00. Worki jutowe wyr. Stradom. Waga 1-70—1-80. Część st. chowianka 75 kg. za sztukę 1-65—1-70. Worki używane dobre, za sztukę 1-50—1-60.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22 marca 1928.

Dolary St. Zjednoczon.	8-90	8-92	8-88
Franki franc.	—	—	—
Kopenhaga	—	—	—
Sztokholm	—	—	—
Belgia	124-28	124-59	123-97
Holandja	359-05	359-95	358-15
Londyn	43-52 1/4	43-62 1/2	43-41
Nowy Jork	8-90	8-92	8-88
Paryż	—	—	—

Praga	26-41 1/2	26-48	26-35
Szwajcaria	171-77	172-20	171-34
Wiedeń	125-40	125-71	125-09
Włochy	47-13	47-25	47-01

5% pożyczka konwersyjna na 67-00
pożyczka kolejowa konwersyjna 61-25
pożyczka kolejowa — 102-00 —
dolarówka — 68-50 68-00
8% listy zastawne Banku Go-pod. Kraj. 94-00
8% listy zastawne Banku Rolnego 94-00
8% oblig. komun. Banku Gosp. Krajow. 94-00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 22 marca 1928.

Bank Handl.	123-00	Modrzejów	45-25-44-75
Bank Pol.	148-50-148-25	Ostrowiec	84-50
Warsz. cuk.	73-50	Rudzi	54-00-53-75
Fi. lej	53-50	Szarachowice	62-75-63
Cegielski	44-50	Zawiercie	31-00
Lilpop Rau	41-00	Spirytus	39-50

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, dnia 22 marca 1928.

Pharma	6-50	Siersza gór.	12-85
Parowozy	32-0	Chybie	4-90
Górka	96-00	Zakł. Garb.	7-00
Azot	5-75-5-90	—	—

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, dnia 22 marca 1928.

Amsterdam	285-70	Bankverein	29-20
Belg ad	12-48 1/4	Bodenkredit	125-20
Berlin	169-69	Kreditanstalt	63-70
Bruksela	98-85	Anglobank	—
Budapeszt	124-02	Hipoteczny	70-00
Buka eszt	4-40 3/4	Kompas	0-90
Kopenhaga	190-20	Landebank	24-08
Londyn	34-64	Merkury	26-30
M. d. yt	119-13	Unionbank	—
Medj lan	37-48	Obrotowy	—
N. Jork	709-35	Kolej północna	1040-00
Paryż	27-92 1/2	Zivnostenska	112-00 1/2
Praga	21-01-95	Czerniowce	56-00
Sofja	5-90 1/4	Aust. kol. p.	27-61
Sztokholm	190-40	Kolej p. hüd.	13-25
Warszawa	79-55-79-83	Goleszów	—
Zurych	136-65	Cement	60-50
Amerykańskie	707-60	Browary	102-75
Bułgarskie	—	Aipiny	41-60
Nie. ieckie	169-45	Berg u. Hütten	737-80
Francuskie	—	Krupp	12-25
Włoskie	37-52	Poldf. Hütte	155-16
Jugosłowiańskie	12-41	Prager Eisen	—
Polskie	—	Rima	127-75
Czeskie	—	Skoda	255-75
Węgierskie	124-94	Siersza	—
Szwajcarskie	136-40	Silesia	0-17

Angielskie	34-58	Zieleniewski	15-00
Holenderskie	—	Apollo	187-00
Rumuńskie	—	Fanto	6-40
Belgijskie	—	Karpaty	29-00
Renta majowa	—	Galicja	70-75
Renta lutowa	—	Nafta	32-75
Renta koronowa	—	Schodnica	—
Dunaj S. Adria	80-85	Rakswawa	—
Tureckie	—	Mrażnica	—
Bank Małop.	—	Tepege	—

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 23 marca 1928.

	Otwarcie	Zamknięcie
Paryż	20-43 1/2	20-43 1/2
Londyn	25-34	25-34 1/2
Nowy Jork	5-19 07 1/2	5-19-10
Belgia	72-37 1/2	72-35
Włochy	27-42 1/2	27-42 1/2
Hiszpanja	87-27 1/2	87-25
Holandja	209-02 1/2	209-02 1/2
Berlin	124-15	124-12 1/2
Wiedeń	73-05	73-05
Sztokholm	139-40	139-40
Oslo	138-90	138-65
Kopenhaga	134-10	139-10
Sofja	3-75	3-75
Praga	15-38 1/2	15-38
Warszawa	58-30	58-30
Budapeszt	90-70	90-70
Białogród	9-13 1/2	9-13
Ateny	6-87 1/2	6-87 1/2
Konstantynopol	2-89	2-87 1/2
Bukareszt	3-22 1/2	3-22 1/2
Helsingfors	13-07	13-07 1/2
Buenos Aires	222-00 1/2	—

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, dnia 23 marca 1928.

Londyn	124-02	Holandja	1023-00
N. Jork	25-40	Praga	75-40
Belgia	354-25	Rumunja	15-75
Włochy	134-25	Niemcy	607-00
Szwajcaria	489-50	Wiedeń	358-00

GIEŁDA LONDYSKA.

Londyn, dnia 23 marca 1928.

N. Jork	488-22	Niemcy	20-41-2
Holandja	12-12-37	Szwajcaria	25-33-5
Francja	124-02	Praga	164-75
Belgia	35-01-5	Wiedeń	34-68
Włochy	92-39	Warszawa	43-47

Redaktor naczelny i odpowiedzialny:

Dr. MARCELI SZAROTA.

Ogłoszenia urzędowe.

AMORTYZACJE.

Ne. I. 188/28/2. Amortyzacja. Na wniosek firmy prot. Bracia Czechowiczka fabryka wyrobów bawełnianych w Andrychowcu wdraża się postępowanie celem umorzenia weksla z daty Sniatyn 1 lutego 1928 na kwotę 360 zł. 90 gr. o nieważności płatnego dnia 28 lutego 1928 wystawionego przez Leiba Gelberga w Sniatynie i żył. Lwowie przez Firmę Dawid i Michał Ehre w Lwowie Pasaż Fellerów 3. Posiadacz weksla tegoż używa się, aby do dni 60 to jest najdalej dnia 22 maja 1928 zgłosił się w Sądzie tutejszym i go okazał w przeciwnym bowiem razie zostanie ten weksel uznany za umorzony. 2689
Sąd powiatowy, Oddział I.
Sniatyn, dnia 21 marca 1928.

Ne. II. 3/28/2. Uchwała. Na wniosek Małopolskiej fabryki opłatków i andrutów J. Jaremkiewicz i J. Niewidowskiego w Wadowicach — zarządza się postępowanie umorzenia niżej oznaczonych weksli, które miały zaginać. Posiadacz tych weksli używa się, by je do 60 dni licząc od dnia ogłoszenia przedłożył tutejszemu Sądowi. Po bezskutecznym upływie tego terminu Sąd

uzna weksle te za umorzone. 1) Weksel wystawiony przez J. Hammera kupca w Kozowej, żyrowany przez Firmę W. Krowicki w Stanisławowie, na 87 zł. opiewający z daty Kozowa 26. I. 1927 płatny 1. III. 1927 w Kozowej. 2) Weksel wystawiony przez J. Hammera kupca w Kozowej, żyrowany przez Firmę W. Krowicki w Stanisławowie, z daty Kozowa 26. I. 1927 płatny 10. III. 1927 w Kozowej na zł. 87.— opiewający. 3) Weksel wystawiony przez J. Lieblinga kupca w Kozowej żyrowany przez Firm

